

47442
„Kršc. detoljub“ 1890. IV. Priloga.

DOBRA SPOVED.

V. Zadostovanje.

V LJUBLJANI, 1890.

Založilo »Katoliško društvo detoljubov«.
Tisk »Katoliške Tiskarne«.

47442

V. Zadostovanje.

Pokora, katero spovednik naložé.

1. Dobro poslušaj, kadar ti spovednik napovedó pokoro za tvoje grehe, da si jo natančno zapomniš. Ako je nisi popolnem razumel, prosi, naj ti še enkrat ponovijo ali pojasnijo.

2. Naloženo pokoro moraš prav posebno čislati, ker ima večjo veljavo in ceno, kakor ravno tista dela, ko bi jih sicer opravljal. Spovedna pokora je namreč s sv. zakramentom v tesni zvezi in ima vsled tega posebno moč. Potrudi se tedaj, kar le moreš, da boš vselej pobožno in dobro opravil naloženo pokoro.

3. Ta pokora pa ni le svèt, marveč te veže kakor zapoved. Ako bi kdo že pri spovedi — pred odvezo imel namen, da ne bode opravil naložene pokore, bi bila njegova spoved enako neveljavna, kakor če bi ne imel nič kesanja ali če bi smrtni greh zamolčal. Ako je pa imel pri spovedi voljo, redno opraviti pokoro, a jo vsled nove mlačnosti in lenobe opusti, je bila sicer njegova spoved od te strani

dobra in bi je ne bilo treba ponavljati, vendar je pa tako opuščenje greh, in sicer velik greh, ako se je z lastnim zadolženjem opustila velika pokora, ako se je pa zanemaril mali del velike pokore ali če pokora ni bila velika, je greh odpustljiv. Obračaj tedaj enako pozornost na spovedno pokoro, kakor na poprejšnje štiri bistvene dele zakramenta sv. pokore.

4. Ako si naloženo pokoro pozabil, povej to svojemu spovedniku pri naslednji spovedi, da izveš, kaj ti je storiti. Ako si pa le pozabil opraviti pokoro — celo ali deloma, popravi zamudo, kakor hitro se spomniš.

5. Pokoro opravi natanko, kakor je bila naložena. Sam je ne smeš spreminjati ali okrajšati; zdaljšati bi jo pa seveda smel, ker katekizem močno svetuje, da si spokornik še sam prostovoljno naklada pokoro. Ako bi ti torej kdaj mašnik naložili tako pokoro, katere nikakor ne moreš opraviti, prosi pohlevno spovednika, naj ti kaj družega naložijo za pokoro. Ako se pa nezmožnost pokaže še le pozneje, opravi, kolikor moreš, o nemogočem pa govori s spovednikom v na-

stopni spovedi, med tem pa si sam naloži kaj več.

6. Natanko se drži tudi časa, ki so ti ga spovednik odločili za pokoro in ne preminjaj ga samooblastno. Ko bi ti na primer rekli, da moraš ves teden moliti vsak dan 5 očenašev, bi ne storil prav, ko bi si mislil: 5×7 je 35, tedaj kar danes obmolim 35 očenašev, da gre ob enem in ne bode treba več skrbi imeti. Mašnik imajo svoje vzroke in namene, da ti pokoro naložijo za več časa. — Ako pa spovednik ne naznanijo nikakoršnega obroka za tvojo pokoro, opravi jo prej kakor je moč; če lahko, opravi jo precej po spovedi. Takrat si še bolj goreč, jo bodeš lepše opravil; takrat si še čistega srca, jo bodeš koristniše dovršil; in tako se ti ni treba bati, da bi je pozabil ali celó zanemaril, kajti kar se odlaga, se rado odloži.

7. Nikdar ne pripoveduj drugim, kaj si dobil pri spovedi v pokoro; sam pa tudi družih ne izprašuj, kaj se jim je naložilo. Spoved in vse, kar je s spovedjo v zvezi, naj ti bo tako sveta reč, da je nikar ne mešaj med vsakdanje

pogovore. — Nespametno je in jako nehvaležno, pritoževati se zaradi velike pokore, ker vsak grešnik lahko vé, da je s svojimi grehi zaslužil še veliko večjo pokoro, kakor pa se mu navadno naloži.

Pokora, katero si še sam nalôži.

Dober in goreč kristijan ni še zadovoljen s tem, da bi storil samo toliko, kolikor mu je ostro zapovedano; marveč goreče opravlja tudi to, kar mu je le nasvetovano, ali kar sam spozna, da je koristno njegovi duši. Osobito po spovedi še prostovoljno zadostuje za svoje grehe. Stôri tudi ti tako. Pri vsaki spovedi si poleg spovednikove pokore še sam odloči nekatere reči, ki jih hočeš opravljati nekaj dni ali tednov. Kaj in kako, ti katekizem razlaga; jaz te hočem tu le na nekatere reči še posebej opomniti. Ker te pa, mladi čitatelj, ne poznam natančneje in ne vem, v kakih okoliščinah živiš in koliko časa ti preostaja, ti tukaj ne morem natanko po številu in velikosti odkazati, kaj in koliko ti je storiti. Zato ti naštejemo več reči, da si izmed njih

lahko izbiraš, kar je posebej tebi primerno, in sicer po katekizmu, ki si ga najbolj navajen.

1. a) Katekizem stavi na prvo mesto molitev. In to po pravici, kajti k stanovitnemu poboljšanju potrebujemo pomoči božje; Bog pa rad deli svojo milost onim, kateri ga prosijo. Med vsemi pobožnostmi, ki ti jih nasvetujem za prostovoljno pokoro, je najzaslužniša daritev svete maše. Skleni ob spovedi, da bodeš hodil tudi ob delavnikih k sveti maši en teden, 14 dni . . . ; da bodeš v nedeljo ali kaki praznik pri dveh svetih mašah in sicer s prav posebno pobožnostjo; da pojdeš za nekoliko minut poprej v cerkev ali da boš po sveti maši nekoliko dalje ostal in molil. Jako priporočljiv je sv. križev pot; če ne utegneš drugače, ga moli v nedeljo popoldne. Prav primerna pokora ti je lahko sveti rožni venec, ali cel ali pa le en oddelek; razne litanije; morda se odločiš še za devetdnevnicu; ljubeznive molitve najdeš v molitveni knjigi v čast presv. rešnjemu Telesu, presv. Srcu Jezusovemu, Materi božji in drugim

svetnikom in priprošnikom, zlasti svetemu Jožefu in sv. Alojziju. Naj bo nekaj časa tvoja jutranja in zvečerna molitev nekoliko daljša, odloči si tudi med dnevom nekoliko trenutkov v pobožno molitev, posebno kadar si sam. Koliko časnih kazni si lahko izbrišeš, v nebesih pa zasluženje nabiraš, ako se n. pr. privadiš moliti na potih, kadar sam kam greš, kadar moraš kaj čakati, kadar po noči ne moreš spati itd.

b) Na to imenuje katekizem post. Ta pokora ti bode še posebno zaslužna, ker vem, da mladi ljudje radi jedó, in pa zato, ker je post do 20. leta proustvoljen. Ako ne zmagaš lahko tolikega posta, da bi ostal dopoldne tešč, premaguj se v manjših rečeh, pa tem večkrat. Jemlji si n. pr. določeni čas zjutraj manj (ali celó nič) sladkorja, ako imaš kavo za zajutrek, ali nadrobi si manj kruha; odreci si predjužnik dopoldne ali južno popoldne ali popolnem ali pa vsaj deloma; pri obedu in večerji si zopet kaj pritrčaj, — žlico odloži, ko bi še lahko jedel. — izvoli si tega več, kar nimaš tako rad, in pusti ono, kar ti je najljubše. Skleni, da

ne bodeš drugače jedel in pil, kakor ob določenem času. Osobito bo junaška pokora zate, ako si pri takih ljudeh, ki ti žganje ponujajo, — pa se mu popolnem upreš in odpoveš; to ne bo le koristno za zdaj, marveč bo imelo najboljše nasledke za vse tvoje življenje. Morebiti si se naučil že kaditi, — opusti! Vse to pa, kolikor moreš, modro prikrivaj, da bode za tvoj post vedel le Bog in on, *ki na skrivnem vidi, ti bode povrnil.*

c) Na tretjem mestu imenuje katekizem miloščinjo. Tu ti bode morda težje se odločiti, kaj bi si naložil, ker nimaš še lastnega premoženja. Vendar tudi v tem oziru že mnogokaj lahko storiš: onih krajcarjev, ki jih dobiš v dar, nikar ne zapravi za kake ničvredne sladkarije, daj jih raje za „sveto detinstvo“, za „katol. društvo detoljubov“ ali kakemu revežu; ko dobiš kruha ali sadja, ne snej vsega sam, marveč daj še drugim. — Sveti otroci, ki niso imeli sami nič denarja, so si tako pomagali, da so stariše prosili za reveže. — Ako si premožnih starišev in imaš kako bolj ponošeno obleko, ki je sam ne rabiš več, prosi stariše, naj

ti dovolijo, da jo daš ubožnemu otroku sorodnikovemu ali sosedovemu. Nekateri otroci znajo že sami kaj zaslužiti; ako si znaš tudi ti že kaj pridobiti ali kaj koristnega napraviti, delaj po spovedi tem pridniše, da moreš kaj drugim nakloniti. — To pokoro ti zeló priporočam, ker po tej poti lahko dosežeš, da se ti mlado srce preveč ne naveže na denar, marveč da postane miločutno in usmiljeno ter čedalje bolj podobno Srcu Jezusovemu, ki je povsod dobrote delil.

2. Nadalje priporoča katekizem za prostovoljno pokoro „druga dobra dela, ki jih iz tega namena rado-
voljno opravljamo“. Ravnokar našteje tri reči: molitev, post in miloščinja se dajo namreč po svojem pomenu še razširiti in zopet imaš na izbiranje najkoristnejših pokoril:

a) Molitev v širnem pomenu je vse, karkoli storiš v slavo božjo: če bereš lepo in spodbudno knjigo ali če drugim priporočaš in posojuješ tako berilo; če poslušаш pazno lepe nauke; če poješ svete pesmi; če se učiš krščanskega nauka, morebiti še kaj več, kakor ravno tvoj ka-

tehet zahtevajo itd. Posebno bodi po spo-
vedi zvest v obujanju dobrega namena
ter mnogokrat Bogu daruj vse misli in
želje, besede in dela, svoje veselje in
trpljenje; morebiti si odbereš še kako go-
tovo število, kolikokrat hočeš tak namen
obuditi, seveda čim večkrat tem boljše.
Nad vse koristno ti bode, ako se že kaj
vadiš v premišljevanju; če družega ne,
si vsaj prav živo pred oči postavljalj
zgodbe sv. pisma, katere so ti že znane,
in kar lepega opaziš, na-se obračaj ter
trudi se posnemati one tako spodbudne
izglede; ali kar si lepega bral in slišal,
v svoj prid obračaj, primerjalj s tem svoje
dosedanje življenje, obžaluj svoje napake
in gostokrat ponavljalj svoje dobre sklepe
(kakor imaš navod v III. knjiž. str. 43.)

b) Post v širšem pomenu je vsako
premagovanje in zatajevanje samega sebe.
Zatajevati samega sebe, se pravi, kaj pri-
jetnega si odreči in kaj težkega voljno
storiti ali pretrpeti. Da se moramo ju-
naško odreči vsemu, kar je greh ali kar
napeljuje v greh, in da moramo rado-
voljno prevzeti vse one težave, katerih se
brez greha ne smemo znebiti, to dolž-

nost nam naklada že trdni sklep. Tukaj je govorjenje le o prostovoljnem zatajevanju, da si namreč odrečemo take sladnosti in prijetnosti, ki bi jih smeli brez greha uživati, in pa da si naložimo kaj neprijetnega in težkega, česar nismo dolžni storiti ali trpeti.

Za tako zatajevanje imaš vsak dan sto in stokrat priliko, le poiskati si jo moraš in v prid obrniti. Če hočeš, ti nekoliko pomagam :

a) Odreci si mikavne reči, n. pr. kadar je kaj nenavadnega videti, premagaj se in ne hodi gledat, po poti se ne oziraj okrog brez potrebe, če si kaj zavitega dobil, premagaj se in ne pogledi precej itd.; kadar te zeló mika, komu kaj povedati, kar ni, da bi moral vedeti, n. pr. kaj dovtipnega ali šaljivega, ali kaj tacega, kar bi tebe pokazalo v lepši luči, molči rajše. Ako si povabljen na kako veselico, odreci in izgovori se, če se lahko zgodi brez zamere; kadar bi smel še dlje časa ležati, vstani urno; če ti je dovoljeno, še dlje se igrati in veseliti, prenehaj in pojdi na delo itd.

b) Naloži si prostovoljno kaj težavnega in neprijetnega: pri molitvi poklekni, kadar bi jo sicer smel stojé ali celó sedé opraviti, moli s povzdignjenimi rokami; kadar klečiš, kleči po koncu in ne naslanjaj se zadaj na pete ali z rokami na klop ali ob kako drugo reč; v cerkvi prepusti drugemu klop, ti poklekni na tla; kadar skupno delate, si ti odberi težavniša in manj častna dela; kadar vam delijo kruh, sadje ali kaj drugega, izvoli si manjši in slabši del, češ, da tako ti je prav vseč, na tihem pa si misli: to bodi za pokoro; potrpi, če te kdo po nedolžnem graja ali bolj svari in ostrejšé kaznuje, kakor si zaslužil itd.

c) Miloščina v širšem pomenu obsega vse, karkoli iz krščanske ljubezni do bližnjega dobrega storimo, govorimo ali mislimo in želimo: imej potrpljenje s slabotnimi in nevšečnimi navadami svojega bližnjega; kadar se komu kaka nesreča zgodi, imej sočutje in ga miluj; če se je s kako neokretnostjo osmešil, molči in ga ne zasmehuj; ako se je v čem zmotil, kaj pozabil ali napačno naredil, natihoma za njim popravi in ne obešaj na veliki

zvon; ako težko dela, nese, mu rado-
voljno pomagaj; kadar te prosi, mu rad
posodi n. pr. kako orodje, pisalo, pero,
pomagaj pri učenju — sploh bodi po-
strežljiv; ne podtikaj nikomur brez vzroka
slabih namenov in zatiraj v sebi krive
sodbe; če se ti je krivica zgodila, tiho
potrpi in razžaljivcu precej odpusti; na
skrivnem stori kaj dobrega onemu, do
katerega čutiš kako zamrzo v srcu; zlasti
domačim naredi kako posebno veselje;
dajaj povsod dober izgled in moli pridno
za druge — to je še najboljša milo-
ščina!

3. Katekizem še imenuje „nadloge
in težave, ki jih voljno trpimo v
duhu pokore“. Ta nasvet je v tesni
zvezi z zatajevanjem, in res se v tem
najprej zatajaj, kar ti Bog pošlje, potlej
si še-le prostovoljno nakladaj: ne godr-
njaj zaradi mraza in vročine ali zaradi
grdega vremena; voljno potrpi pomanj-
kanje in revščino; daruj Bogu, če imaš
kako bolezen ali telesno napako, ali če
si slaboumen in se težko učiš itd.; rado-
voljno prenašaj, če te krivo sodijo, obre-
kujejo ali ti drugače življenje grenijo.

4. Slednjič priporoča katekizem „cerkvene odpustke“. V to svrho najdeš dovolj gradiva v „Mali zakladnici“, katero prav pridno rabi.

5. Opomnim te še, da pri nekaterih grehih je treba še storjeno škodo popravljati: vse krivično blago povrniti, obrekovanje preklicati, pohujšanje in opravljanje po svoji moči popraviti.

Skrbi za pravo poboljšanje.

Kdor prav vredno in s pridom prejme zakrament sv. pokore, doseže dvoje neprecenljivih dobrot: dosedanji dolgovi so mu odpuščeni in zavarovan je prihodnjih dolgov. Kaj bi tudi pomagalo grešniku odpuščanje grehov, ako bi pa potlej zopet zabredel v poprejšnje hudobije in v njih umrl pa se pogubil? S tem pogojem grešnik tudi odpuščanje dobi, da ima resno voljo se poboljšati. Dokler je bil Jezus še vidno na svetu, je le skesanim grešnikom odpuščal grehe, o katerih je vedel, da se bodo poboljšali; farizejcem pa, katerim ni bilo za poboljšanje nič mar, ni mogel odpustiti; vse kar je mogel storiti

za-nje, je bilo to, da je zarad njih solze pretakal.

Kdor je pazno čital moje dosedanje nauke o „dobri spovedi“, lahko se je prepričal, da prava priprava za spoved mora imeti v sebi že nekakšno zagotovilo prihodnjega poboljšanja. Mnogokrat sem to poudarjal, posebno pri „trdnem sklepu“ in „zadostovanju“, kjer sem navedel že več najnavadnih in najzdatnih pripomočkov za resnično poboljšanje. Torej upam, da ti bode zadostovalo, ako jih zdaj le v kratkem ponovim in kaj malega dostavim ter rečem, ako se hočeš resnično poboljšati, pridno rabi naslednje pripomočke: 1. ogibaj se grešne priložnosti, 2. moli goreče, 3. zatajuj samega sebe in goreče opravljaj spokorna dela, 4. poslušaj zvesto in beri pridno besedo božjo, 5. gostokrat ponavljaj svoje dobre sklepe, 6. bodi zvest častilec Matere božje, 7. zapomni si dobro nauke spovednikove in ravnaj se po njih, ker ti so posebej tebi namenjeni, 8. premišluj resnice sv. vere in še posebej o štirih poslednjih rečeh in 9. nikdar ne pozabi, da Bog vidi vse tvoje misli in želje, besede in dela, da

je angelj Božji vedno poleg tebe in da se sicer stotero oči obrača na-te, ker si v občestvu svetnikov.

Ob koncu ti priporočam še to le posebno vajo, katere so se že mnogi sveti služabniki Božji z veliko koristjo posluževali: Skleni za en teden enega greha, kateremu si še najbolj udan, posebej se varovati in odvaditi. Ko si se tega odvadil, loti se drugega, potlej tretjega itd. Enako si skušaj pridobivati posamič od tedna do tedna krščanskih čednosti in dobrih del. V ta namen si naredi zvezček ali pa si kupi majhen „notes“, ki se dobi za nekaj krajcarjev. Načrtaj si na prvi ali drugi strani 7 črt in spredaj zapiši vse dneve v tednu. Glej, tako-le:

ponedeljek

torek

sreda

četrtek

petek

sobota

nedelja

V ponedeljek zjutraj prav trdno skleni, da se bodeš tega greha, ki si ga odbral, skrbno varoval ves dan. Ko bi se pa primerilo, da bi se spozabil in ga spet storil, obudi brž kesanje in še trdnejše skleni, da se ga bodeš dalje varoval. Zvečer si izprašaj še posebno o tem grehu svojo vest in načrtaj si s kakim znamenjem na prvi vrsti, kolikokrat se je zgodilo. Izvoliš si lahko taka znamenja, da jih boš le sam poznal, drugim nič mar tvoje vojskovanje. Drugo jutro spet trdno skleni, da se bodeš hrabro bojeval ves dan. Ko bi te bila pa še katerikrat skušnjava premagala, zapiši si spet število na drugo vrsto. Upam, da v enem tednu boš premagal ob tako hrabrem vojskovanju; če pa še ne, zatiraj ravno ta greh še en teden po enakem načinu, toda le še z večjo gorečnostjo. Nato si odloči kaj družega in junaško napreduj z božjo pomočjo.

Vspeh mora biti gotov, ako me le vestno ubogaš in hvaležen mi boš za ves ta nauk še na stare dni in zlasti ob smrtni uri!

